

Daşa ýazylan goşgy

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar, Türkmen dili

написано kitapcy | 22 января, 2025

Daşa ýazylan goşgy DAŞA ÝAZYLAN GOŞGY

Balkan welayatynyň Türkmenbaşy etrabyňyň Garabogaz (öňki Bekdaş) şäherçesiniň demirgazyk çetinde hut Hazar deňziniň kenarynda, ýerli ilat tarapyndan "Gaýa" diýilip atlandyrylýan belentlik bar. Ýerli ilat dabaraly günlerde şol belentlikden daş töwerege, deňze we deňziň içinde ýerleşýän üsti maýakly "Garaada" diýilip atlandyrylýan ada seretmegi gowy görýär. Mekdebi tamamlan ýaş uçurymlar bolsa şol belentlikden Günüň ýaşyşyny (deňziň tekizligine Günüň gabat boluşyny) synlaýarlar. Garagum sährasyndan dogup gelýän günü garşylaýarlar. Bu ýagdaý döp bolup galan hakykat. Bu ýagdaý Garabogaz şäherçesine myhman bolanlarda ýatdan çykmaýak täsirleri galdyrýar.

Garabogaz şäherinde doglan, ýaşan (soň Russiýa göçüp giden) ýaş şahyr ýigit Wladimir Gaýdukow 1971-nji ýylyň 7-nji iýulynda öz şygra öwrülen ýürek joşgunyny "Gaýa" belentliginiň daşyna ýazyp, açyk asmanyň astynda täsin ýadygärlik goýup gidipdir. Belki ol şol wagt özüniň ýazyp goýan daş ýüzündäki ýadygärliginiň asyrdan asyra aşyp, biziň şu bagtyýar günlerimize gelip ýetjegini bilenem dälendir..

W.Gaýdukow daşyň ýüzüne şu goşgyny ýazypdyr:

"Гляжу на море голубое,
В даль летит моя мечта.
Какой простор, какая ширь
Кругом такая красота.

В дали гордо и величаво
Как страж на рейде у порта.
Возвысился над глядью моря
Красивый остров Кара-Ада.
7июль 1971г"

Bu täsirden ruhlanyp, awtoryň döwürdeşi we deň duşy, häzir Gazagystanda ýaşaýan Amantaý Kaýunow daş ýüzündäki ýazgyny gazak diline şu aşakdaky görnüşde terjime edipdir:

Kök teňizge karaýmyn,
Armanym uşady alysga.
Karasam közüm toýmaýdy,
Kandaý gažap aýlanga.

Port žanynda kök törde
Tur äne maýak žakyrdap.
Ädemi Aral Kara-Ada!
Aňyz bolgun Kara-Ada!

Häzir tehnologiýanyň ösen döwri, aragatnaşyk mümkinçilikleriniň çägi ýok. Ine şundan peýdalanyp Türkmenistanda dogulyp ýaşap giden, ykbalyň akymy bilen häzirki wagtda başga ýurtlarda ýaşaýan watandaşlarymyz Garabogaz şäherçesine gelenlerinde, "Gaya" belentligine çykyp çar ýany synlamagy yrym edinipdirler. Hut şol ýerdenem soňky

watanyňa jaň edip:

"Men şu mahal "Gaýanyň" üstünde çar ýany synlap, Siziň salamyňyzy Türkmenistana ýetirýärim we goja Watanymyz Türkmenistandan Size salam ýollaýaryn, özüň hem W Gaýdukowyň "Gaýa" belentligindäki daşyň ýüzüne goşgy ýazan ýerinde durun" diýip ýaýlyma çykýarlar.

Tolgundyryjy pursatlar... Şeýle täsirler bilen dagyň gaýasynda galan bu goşgyny Garabogaz şäherinde işlemek nesip eden Balkan welaýatynyň Bereket etrabyňyň Isgender obasyndan bolan ildeşimiz edebiýatyň janköýeri, şygryýetiň muşdagy, söz keramatynyň hyrydary Nurmuhamet Muhammedow şu aşakdaky görnüşde türkmen diline terjime edipdir:

Nazarymy salýan mawy ummana,
Arzuw hyýallarym alysa uçýar.
Söz ýetmez gözelligi, göz ýetmez giňlik
Özüne çagyryýar, gujagyn açýar.

Gomlara döz gelip, labyryn taşlap,
Kenary goraýan gämi mysaly.
"Garaada" bize bakýar buýsançly,
Rowaýata meňzeş hakykat ýaly.

Didarberdi ALLABERDIÝEW,
magtymgulyşynas, mirasgär, şahyr.

«Diýar» žurnaly. 2018ý. oktýabr Taryhy makalalar